

Riseberga kyrka

56.0723, 13.3025

Riseberga kyrka är ursprungligen från medeltiden och var först eventuellt kapell medan Herrevads klosterkyrka var församlingskyrka.

Klostret som hade bildats 1144 av cisterciensermunkar från Frankrike, blev under medeltiden mycket rikt och ägde bland annat större delen av Riseberga socken. Vid reformationen i Danmark 1536 konfiskerades klostret av kronan, och när Sten Bille övertog klostrets egendomar blev han också kyrkans förste patronus.

Vid slutet av 1600-talet byggdes kyrkan troligen om och 1707 byggdes det ursprungligen låga tornet på för att ge plats för kyrkklockorna.

Under 1700-talet tillkom först en korsarm åt norr och efter cirka 50 år även en åt söder. Enligt traditionen har man hämtat stenen från ruinerna av Herrevads kloster.

Trots tillbyggnaderna var kyrkan för liten för den växande församlingen under 1800-talet, och en ytterligare tillbyggnad efter ritningar av Fredrik Blom invigdes 1820. Man hade då förlängt långhuset till totalt 24 meter samtidigt som koret flyttades över från öster till väster. Vid återinvigningen tillägnades kyrkan kronprinsen, senare kung Oscar I och benämnes alltså Oscars kyrka.

Vid biskopsvisitationen efter invigningen av tillbyggnaden ansåg biskopen att koret var för mörkt, och man tog därefter upp två fönster.

När kyrkan restaurerades 1937 under ledning av Fredrik Wetterqvist som var stadsarkitekt i Halmstad, försågs tunnvalvet med målningar av professor Einar Forseth. Vi ser här bilder som bygger på Johannesevangeliet. I bilden närmast altaret syns Jesus inom en mandola, omgiven av människor med olika yrken från Risebergatrakten, bland annat en pilot från Ljungbyhed.

Även senare har man gjort renoveringar av kyrkan.

Altarpredikstolen från 1822 är ritad av arkitekt Fredrik Blom, som även var professor i byggnadskonst och chef för byggnadsverksamheten vid arméns flottas eskader på Skeppsholmen. Fredrik Blom hade för övrigt en bror som hette Gustaf Adolf Blom, och som också var arkitekt. En annan samtida arkitekt, verksam vid Överintendentsämbetet och också skapare av många kyrkobyggnader hette också Blom, och för att inte förväxlas med "vår" arkitekt eller dennes bror, förändrade han sitt namn till Blom-Carlsson.

På ena långväggen i skeppet hänger en tidigare altartavla som visar den döde Jesus omgiven av gråtande kvinnor och änglar, skulpterad av bildhuggaren Bokelund i Gumlösa och målad 1780 av konstnären Wäström.

En kristallkrona som troligen kommer från Perstorps glasbruk, tillverkades i början av 1700-talet.

Dopfunten från 1820 ersattes 1937 av en ny, men togs till heder igen efter en renovering av kyrkan i slutet av 1980-talet.

På östra läktaren står en orgel byggd 1868 av firman Lundal & Olsen. Denna är inte längre i bruk, utan istället används en orgel på södra läktaren byggd 1968 av Olof Hammarberg i Göteborg.

Kyrkans storklocka skänktes till kyrkan 1612 av Anders Bille på Herrevads kloster, och gjöts om redan 1615 av Egert Rotgiesser Eilersson i Malmö. Lillklockan är gjuten 1761 av Elias Fris Thoresson i Jönköping.

Källor:

Pdf: "Riseberga kyrka. Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift 2016 jais arkitekter Kristina Simonsson.

Webb: Klippans pastorat.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.